

Tento projekt je financován Evropskou unií v rámci Národního plánu obnovy.

JEDNOTNÉ ENVIRONMENTÁLNÍ STANOVISKO

JES

Konference JES
6. a 7. června 2024

Pavel Chlábek
Ministerstvo životního prostředí

ÚVOD

- ▶ Metodický pokyn k zavedení jednotného environmentálního stanoviska do praxe správních orgánů (Věstník MŽP – říjen 2023, částka 8, ročník XXXIII)
- ▶ Metodický pokyn k aplikaci institutu společného rozhodnutí v zákoně č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, v návaznosti na přijetí zákona č. 149/2023 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o jednotném environmentálním stanovisku (Věstník MŽP – leden 2024, částka 1, ročník XXXIV)
- ▶ Web MŽP k jednotnému environmentálnímu stanovisku
➤ https://www.mzp.cz/cz/jednotne_environmentalni_stanovisko
- ▶ Komentář k zákonu o jednotném environmentálním stanovisku (Pavel Chlíbaek, Vladimír Mana, Eva Mazancová – Wolters Kluver, 2024)

PŘÍPRAVA ZÁKONA O JEDNOTNÉM ENVIRONMENTÁLNÍM STANOVISKU

► Programové prohlášení vlády

- Závazek novelizace stavebního zákona (č. 283/2021 Sb.)
- Zavedení **jednotného environmentálního povolení**
 - ➡ zákon č. 148/2023 Sb., o jednotném environmentálním stanovisku
 - ➡ zákon č. 149/2023 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o jednotném environmentálním stanovisku
- Vazba na novelu stavebního zákona (zákonem č. 152/2023 Sb.)
- Zrušení státní stavební správy
- Integrace otázek z oblasti ochrany životního prostředí do soustavy stávajících správních orgánů
- Výslovné provázání ZJES a StavZ
 - § 176 odst. 2 (koordinované ZS)
 - § 178 odst. 3 a 4 (fikce)
 - § 304 (přestupky z JES stavební úřady neprojednávají)
- Vazba na **přechodné období** podle § 334a StavZ
- Zamýšlené využití společných digitálních systémů – **portál stavebníka**, evidence stavebních postupů

NOVÝ STAVEBNÍ ZÁKON

► Zákon č. 283/2021 Sb. ve znění zákona č. 152/2023 Sb.

- Namísto územního a stavebního řízení zavádí jediné **řízení o povolení záměru**
- Ponechává rozsáhlou síť stavebních úřadů (stanoví vyhláška)
- Přílohy rozlišují **drobné stavby** (bez povolení) – příloha č. 1, např. stavby do 40 m², skleníky, opěrné zdi, **jednoduché stavby** (jednodušší režim) – příloha č. 2, např. stavby pro bydlení a rekreaci, garáže, a **vyhrazené stavby** (vazba na kompetence a přechodné období) – příloha č. 3, dálnice, dráhy, přepravní a přenosová soustava, produktovody, jaderná zařízení)
- *Prováděcí vyhlášky – dokumentace, požadavky na výstavbu, formuláře, digitalizace – včetně formuláře pro žádost o závazné stanovisko dotčeného orgánu*

► Zavádí Dopravní a energetický stavební úřad (DESÚ)

- Dopravní a energetické stavby
- Nadřízeným orgánem je Ministerstvo dopravy
- Odvolacím orgánem je **Ministerstvo průmyslu a obchodu a Ministerstvo dopravy**
- MMR je ústředním orgánem soustavy stavebních úřadů, nadřízeným však pouze pro KÚ
- Vlastní požadavky na výstavbu, dokumentaci (vyhlášky)

ZÁKLADNÍ CÍLE A PRINCIPY JEDNOTNÉHO ENVIRONMENTÁLNÍHO STANOVISKA

- ▶ Zrychlení a zefektivnění povolovacího řízení za současného zachování potřebné odbornosti a schopnosti hájit veřejný zájem na ochraně životního prostředí
- ▶ JES vždy podkladem pro některé z následných řízení (§ 1 ZJES)
 - Řízení o povolení záměru podle stavebního zákona (část šestá, hlava III StavZ) – povolení stavby nebo zařízení, změna využití území, dělení nebo scelování pozemků, změna záměru před dokončením, povolení odstranění stavby, dodatečné povolení
 - Navazující řízení podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí (§ 3 písm. g)
- ▶ Procesní integrace v oblasti ochrany životního prostředí do jednoho závazného stanoviska
 - JES vydáván namísto správních úkonů podle 10 různých zákonů – celkem až 26 správních úkonů
 - Zahrnuje vyjádření, závazná stanoviska i rozhodnutí – v rámci JES vždy forma ZS
 - Tzv. **integrační formule** v jednotlivých zákonech
 - Podpůrné užití správního řádu - § 149 a další
- ▶ Neintegrované oblasti
 - Provozní povolení – integrovaná prevence, nakládání s vodami, ovzduší, odpady
 - **Společné rozhodnutí podle ZOPK** – záměry v ZCHÚ a NATURA 2000 (kromě OP)

NAHRAZOVANÉ SPRÁVNÍ ÚKONY (1/3)

► Zákon o geologických pracích (62/1988 Sb.)

- Vyjádření k území se zvláštními podmínkami geologické stavby, zejména s předpokládanými ložisky nerostů nebo se zvlášť nepříznivými inženýrskogeologickými poměry (§ 13 odst. 3)

► Zákon o ochraně přírody a krajiny (114/1992 Sb.)

- Zásah do významného krajinného prvku (§ 4 odst. 2)
- Zabránění úhynu rostlin a zraňování nebo úhynu živočichů (§ 5 odst. 3)
- Odchylný postup při ochraně volně žijících ptáků (§ 5b odst. 1)
- Povolení ke kácení dřevin (§ 8 odst. 1)
- Povolování výjimek ze zákazů ničit, poškozovat nebo upravovat jeskyně (§ 10 odst. 2)
- Zásah do krajinného rázu (§ 12 odst. 2)
- Souhlas k činnostem v ochranném pásmu ZCHÚ (§ 37 odst. 2)
- Souhlas k činnostem v ochranném pásmu památného stromu (§ 46 odst. 1)
- Výjimky ze zákazů u památných stromů a zvláště chráněných druhů (§ 56 odst. 1)
- Souhlas se zřízením nebo zrušením účelových komunikací, stezek a pěšin (§ 63 odst. 1)

NAHRAZOVANÉ SPRÁVNÍ ÚKONY (2/3)

- ▶ **Zákon o ochraně zemědělského půdního fondu (334/1992 Sb.)**
 - Souhlas s odnětím půdy ze ZPF (§ 9)
 - Souhlasy podle § 2 (změna využití), § 8a odst. 2 (agrovoltaika) a § 8b odst. 1 (chovné rybníky, opatření pro zemědělskou výrobu)

- ▶ **Lesní zákon (289/1995 Sb.)**
 - Souhlas s dělením lesních pozemků (§ 12 odst. 3)
 - Souhlas s dotčením pozemků PUPFL (§ 14 odst. 2)
 - Odnětí pozemků z PUPFL (§ 16)

- ▶ **Zákon o posuzování vlivů na životní prostředí (100/2001 Sb.)**
 - Závazné stanovisko k posouzení vlivů záměru na životní prostředí (§ 9a)

- ▶ **Vodní zákon (254/2001 Sb.)**
 - Souhlas ke stavebám a činnostem, k nimž není třeba povolení podle vodního zákona (§ 17 odst. 1)
 - Stanovisko k řízením podle některých zákonů (stavební zákon, horní, hornická činnost) (§ 104 odst. 3)

NAHRAZOVANÉ SPRÁVNÍ ÚKONY (3/3)

► Zákon o pohřebnictví (256/2001 Sb.)

- Stanovisko ke zřízení veřejného pohřebiště (§ 17 odst. 2)

► Zákon o ochraně ovzduší (201/2012 Sb.)

- Závazné stanovisko k povolení záměru obsahujícího vyjmenovaný stacionární zdroj (§ 11 odst. 2 písm. b)
- Závazné stanovisko k povolení záměru dálnice a silnice I. třídy v zastavěném území či parkoviště s kapacitou nad 500 míst (§ 11 odst. 2 písm. d)

► Zákon o prevenci závažných havárií (224/2015 Sb.)

- Závazné stanovisko při povolování nového objektu (§ 49 odst.3)
- Závazné stanovisko při realizaci nové stavby (mimo jednoduché stavby) v dosahu havarijních projevů stávajícího objektu (§ 49 odst. 4)

► Zákon o odpadech (541/2020 Sb.)

- Stanovisko k terénním úpravám a odstranění stavby (§ 146 odst. 3 písm. a)
- Vyjádření k nakládání s odpady ke změně dokončené stavby (§146 odst. 3 písm. b)
- Vyjádření ke zřízení zařízení určeného pro nakládání s odpady (§ 146 odst. 3 písm. c)

VZTAH JES A PROCESU POSOUZENÍ VLIVŮ NA ŽP (EIA)

- ▶ Proces EIA může proběhnout před podáním žádosti o vydání JES, nebo společně
 - Výhradní **volba oznamovatele**
 - Při společném procesu JES vydáván současně jako stanovisko EIA (§ 9a EIA)
 - Záměry posuzované obligatorně či na základě zjišťovacího řízení
 - Principy posuzování vlivů na životní prostředí se nemění
- ▶ Pravidlo aplikační přednosti zákona EIA
 - Lhůty, zveřejňování, změny záměru, odstraňování vad podání
- ▶ Provázání obou procesů
 - Současné vyjadřování dotčených orgánů
 - Zjišťovací řízení vždy předchází, žádost o JES až při předložení dokumentace
 - Princip JES vylučuje předložení variantního řešení
 - Výsledné ZS splňuje náležitosti zákona EIA i zákona JES
- ▶ Zvažována úprava společného procesu v rámci přípravy zákona o zrychleném využívání obnovitelných zdrojů energie

VÝKON STÁTNÍ SPRÁVY

► MŽP (§ 12)

➤ Je-li příslušné k posouzení záměru EIA (§ 21 písm. c) a f) zákona EIA)

- Záměry v příloze č. 1 ve sloupci Ministerstvo
- Záměry, u nichž je oznamovatelem Ministerstvo obrany
- Mezistátní posuzování záměrů
- Záměry, u nichž si posuzování vyhradilo

➤ Ústřední správní úřad – metodické vedení

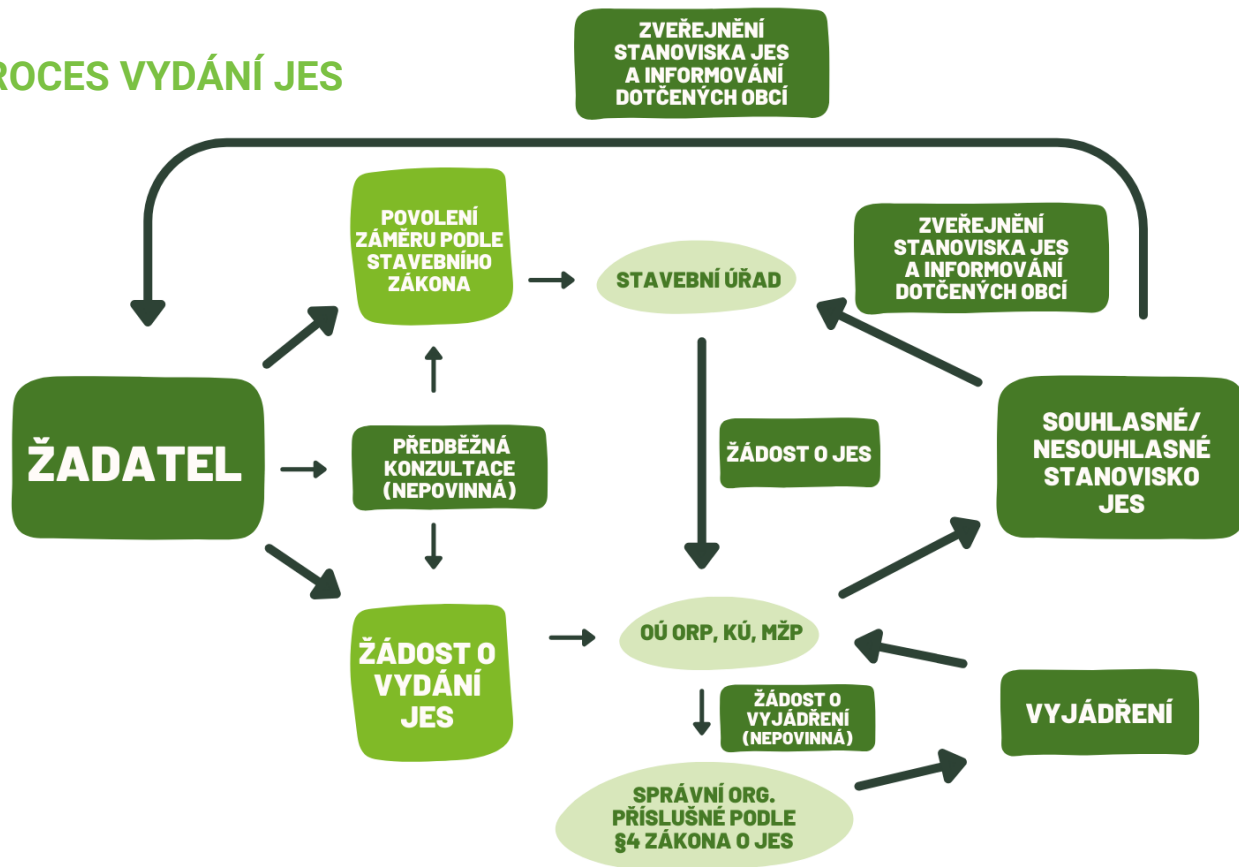
► Krajské úřady (§ 14)

- Záměry podléhající posouzení vlivů na životní prostředí
- Záměry vyžadující výjimku ze zákazů u zvláště chráněných druhů podle ZOPK
- Je-li záměrem dotčen ZPF o výměře pozemku větší než 1 ha
- Je-li záměrem dotčen PUPFL o výměře větší nebo rovné 1 ha
- Jsou-li záměrem dotčeny hraniční vody
- Je-li součástí záměru stacionární zdroj podle přílohy č. 2 k zákonu o ochraně ovzduší nebo pozemní komunikace kategorie dálnice nebo silnice I. třídy v zastavěném území obce nebo parkoviště s kapacitou nad 500 parkovacích stání

VÝKON STÁTNÍ SPRÁVY

- Je-li součástí záměru nový objekt nebo nová stavba umístěné v dosahu havarijních projevů podle zákona o prevenci závažných havárií
- ▶ **Obecní úřady obcí s rozšířenou působností (§ 15)**
- Výkon působnosti orgánu JES ve všech ostatních případech
- ▶ **Újezdni úřady (§ 16)**
- Výkon působnosti orgánu JES ve všech případech na území vojenských újezdů
- ▶ **Ministerstvo zemědělství (§ 13)**
- Přezkum JES v oblasti gesce Ministerstva zemědělství pouze se souhlasem MZe– vody, lesy
 - **Potvrzení nebo změna JES v rámci odvolání** (odst. 1)
 - **Změna nebo zrušení JES v rámci přezkumného řízení** (odst. 2)
- ▶ **Všechny orgány - kontrola plnění podmínek, ukládání opatření k nápravě, projednávání přestupků**
- ▶ **Možnost vyjadřování jiných správních orgánů podle § 4 zákona o JES**
- ▶ **Vnitřní organizační uspořádání je věcí správních orgánů**
- ▶ **Otázka zkoušek zvláštní odborné způsobilosti – povinnost alespoň jedné pro oblast, která je součástí konkrétního JES**

PROCES VYDÁNÍ JES

PŘEDBĚŽNÁ KONZULTACE (§ 9)

► Obecně (odst. 1)

➤ Fakultativní

- Není stanovena forma
- Orgán JES i správní orgán příslušný podle jiného právního předpisu (§ 4)
- Cílem je poskytnutí informací k náležitostem žádosti a dalším souvisejícím okolnostem za účelem zrychlení a zefektivnění procesu vydání JES
- Účelem není předběžné obsahové posouzení

► Záměry podléhající rámcovému povolení podle stavebního zákona (§ 221 a násl.)

➤ Povinná

- Vždy písemná
- Nahrazuje vydání JES ve fázi rámcového povolení, samotný JES se vydává až ve fázi povolení záměru

ŽÁDOST (§ 3)

- ▶ Podání přímo orgánu JES nebo prostřednictvím stavebního úřadu (§ 184 odst. 2 StavZ)
 - Zákon nestanoví formu – vazba na zamýšlenou digitalizaci
- ▶ Náležitosti žádosti
 - Obecné podle správního řádu (§ 37 odst. 2 SprŘ)
 - Podle zákona o JES (§ 3 odst. 2) – dokumentace pro povolení záměru nebo srovnatelný podklad
 - Zvláštní podle dotčených složkových právních předpisů (§ 3 odst. 1)
 - Úplný seznam v příloze č. 3 k metodickému pokynu
- ▶ Posouzení úplnosti žádosti do 10 dnů
 - Běh lhůty pro vydání JES od podání úplné žádosti
- ▶ Odstranění vad žádosti (§ 3 odst. 3)
 - Výzva žadateli, poskytnutí přiměřené lhůty orgánem JES
 - Odstranění všech vad najednou, je-li to možné
 - Neodstraní-li žadatel vady, není možné vydat JES (orgán JES to žadateli písemně sdělí)

VYJÁDŘENÍ SPRÁVNÍHO ORGÁNU PŘÍSLUŠNÉHO PODLE JINÉHO ZÁKONA (§ 4)

► Žádost o vyjádření jiného správního orgánu

- Fakultativní
- V případě potřeby – plně **na uvážení orgánu JES**
- Nejedná-li se o stejný správní orgán
- Není důvodem pro prodloužení lhůty pro vydání JES podle § 5
- Důležité mj. u záměrů v ochranných pásmech ZCHÚ

► Vyjádření jiného správního orgánu

- Vydává orgán příslušný k vydání samostatného správního úkonu – viz **příloha č. 2 k metodickému pokynu**
 - Ve lhůtě stanovené orgánem JES
 - Obsahuje **posouzení přípustnosti záměru a stanovení případných podmínek**
 - Vyloučen samostatný přezkum vyjádření
- ### ► Podjatost oprávněných úředních osob (§ 14 odst. 6 správního řádu)
- Myslitelná v případě, kdy vydává vyjádření nadřízený správní orgán

LHŮTY PRO VYDÁNÍ JES (§ 5)

► Lhůty pro vydání JES (odst. 1)

- Bez zbytečného odkladu
- 30 dnů pro OÚ ORP
- 60 dnů pro ostatní orgány JES
- Běží ode dne doručení úplné žádosti

► Prodloužení lhůty (odst. 2)

- O 30 dnů (nelze prodloužit opakovaně, byť nastane jiný ze zákonných důvodů)
- Usnesením poznamenaným do spisu
- Zákonem stanovené důvody
 - Obstarání dalších podkladů
 - Ohledání na místě
 - Zvlášť složitý případ

FIKCE SOUHLASU JES (§ 178 Odst. 3 Stavebního zákona)

► Obecně k fikci

- § 178 odst. 3 StavZ: „nevydá-li dotčený orgán závazné stanovisko ve lhůtě pro jeho vydání, považuje se za **souhlasné a bez podmínek**“
- Nastává dnem následujícím po marném uplynutí lhůty, případně prodloužené lhůty – poté již není možné bez dalšího vydat řádné JES
- Stavební úřad by si měl ověřit u orgánu JES, zda fikce nastala

► Výjimky z fikce (§ 178 odst. 4 stavebního zákona)

- Závazné stanovisko k posouzení vlivů záměru podle § 9a ZPV
- Jednotné environmentální stanovisko, pokud je vydáno namísto závazného stanoviska k posouzení vlivů záměru podle § 9a ZPV nebo správního úkonu podle ZOPK, kterým se
 - posuzuje splnění podmínek pro stanovení odchylného postupu při ochraně ptáků
 - vyslovuje souhlas k zásahům, které by mohly vést k závažnému nebo nevratnému poškození nebo ke zničení evropského stanoviště nebo stanoviště evropsky významných druhů
 - uděluje souhlas k činnostem v ptačích oblastech
 - posuzuje splnění podmínek pro povolení výjimky ze zákazů u zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, které jsou předmětem ochrany podle práva Evropské unie

FIKCE SOUHLASU JES

- uděluje souhlas k činnostem vymezeným v bližších ochranných podmínkách zvláště chráněných území, která byla vyhlášena k zajištění udržení příznivého stavu evropských stanovišť nebo stanovišť evropsky významných druhů, které jsou předmětem ochrany evropsky významných lokalit

► Možnosti opravy fiktivního JES

- Přezkum fiktivního JES postupem podle § 179 StavZ – nebyly-li splněny podmínky pro vydání, vydá nadřízený správní orgán nové JES
 - Vydává správní orgán nadřízený orgánu JES
- Přezkum podle § 149 odst. 7 správního řádu – směřuje-li proti JES odvolání, kterým je napadeno rozhodnutí o povolení záměru
 - Vydává správní orgán nadřízený orgánu JES
- Vydání nového (řádného) JES za splnění podmínek § 3 StavZ – nově zjištěné okolnosti, které nemohly být zjištěny dříve (viz kapitolu 10.4 metodického pokynu)
 - Vydává orgán JES

NÁLEŽITOSTI JES (§ 6)

► Obecné náležitosti podle správního řádu (§ 149 odst. 2 SR)

- Závazná část
- Odůvodnění

► Závazná část JES

- Výrok, že je záměr z hlediska vlivů na životní prostředí **přípustný nebo nepřípustný**
- **Nedělitelná**, JES přezkoumatelný pouze jako celek
- Nejedná se o kompilát jednotlivých výroků, ale o **komplexní závěr vyhodnocení vlivů** na všechny složky životního prostředí
- Samostatně uvedené výrokové body u těch nahrazovaných správních úkonů, které mají formu rozhodnutí (kácení dřevin, výjimky z druhové ochrany, výjimky ze zákazů u jeskyní, odchylný postup, odnímání PUPFL)

► Odůvodnění

- Odůvodnění přípustnosti nebo nepřípustnosti záměru jako celku
- Odůvodnění podmínek
- Uvedení podkladů pro vydání JES, včetně vyjádření podle § 4
- Uvedení všech správních úkonů, namísto nichž se JES vydává

NÁLEŽITOSTI JES (§ 6)

► Zvláštní náležitosti podle zákona o JES (§ 6 odst. 2)

- Identifikace záměrů, včetně označení pozemků
- Označení dokumentace, včetně změn nebo revizí
- Podmínky pro povolení záměru

► Podmínky pro povolení záměru

- Součástí JES pokud je umožňuje nebo přímo ukládá některý z právních předpisů
- Srozumitelné, přezkoumatelné
- Musí směřovat ke konkrétnímu následnému řízení
- Směřují k fázi realizace záměru – ne pro zpracování dokumentace

► Nezávazný vzor uveden v metodickém pokynu (příloha č. 5)

KOORDINOVANÉ ZÁVAZNÉ STANOVISKO

► Upraveno stavebním zákonem (§ 176 Stavz)

➤ Vydáváno **obligatorně** za splnění podmínek:

- JES vydáváno pro záměr podléhající povolení podle stavebního zákona
- Stejný správní orgán, který vydává JES, vydává ještě jiné závazné stanovisko pro tentýž záměr, např. závazné stanovisko podle zákona o státní památkové péči

➤ JES není součástí koordinovaného ZS pouze v případě, že je jeho součástí ZS podle § 9a ZPV

➤ Možnost využití § 140 správního řádu – vyloučení JES do samostatného řízení

► Náležitosti

➤ Obecné podle správního řádu (shodná pro všechna závazná stanoviska)

➤ Všechny podle zákona o JES, a tedy i podle složkových zákonů (viz § 6 ZJES)

➤ Jeden **souhrnný výrok o (ne)přípustnosti záměru**

➤ Odůvodnění, podmínky

► Lhůty odpovídají JES – včetně možnosti prodloužení

► Odlišnosti JES a koordinovaného závazného stanoviska

➤ Oddělitelné části výroku, dělení přezkum, předpoklad stejné příslušnosti správního orgánu

PLATNOST JES (§ 7)

- ▶ Platnost JES je vždy 5 let ode dne jeho vydání
- Nelze stanovit kratší nebo delší platnost
- JES musí být platné k okamžiku vydání prvoinstančního rozhodnutí v prvním stupni v následném řízení
- Stanoví-li složkový právní předpis jinou platnost pro konkrétní správní úkon, je takový úkon v rámci JES platný vždy 5 let

- ▶ Prodloužení platnosti
- Výhradně na žádost žadatele, vždy o 5 let, lze opakovaně
- Před uplynutím platnosti
- Byla-li podána žádost včas, platnost JES neskončí dříve, než příslušný orgán žádost vyřídí
- Součástí žádosti o prodloužení je povinně popis aktuálního stavu dotčeného území, včetně souhrnu změn oproti stavu v době podání
 - == změny v území, změny záměru, změny platné právní úpravy
- Orgán JES si může vyžádat vyjádření podle § 4

ZMĚNA JEDNOTNÉHO ENVIRONMENTÁLNÍHO STANOVISKA

► Možnosti změny již vydaného JES

- ➡ Postupem podle § 8 zákona o JES
- ➡ Postupem podle § 3 odst. 1 StavZ
- ➡ V rámci opravných prostředků podle správního řádu

► Změna postupem podle § 8 zákona o JES

- Výhradně na žádost žadatele
- Dojde-li po vydání JES ke změně okolností
 - změny v dotčeném území
 - změny záměru
 - změny platné právní úpravy
- Podmínkou je vydané platné JES
- Změnu vydává orgán, který vydal JES
- Možnost vyžádání vyjádření jiného správního orgánu podle § 4

ZMĚNA JEDNOTNÉHO ENVIRONMENTÁLNÍHO STANOVISKA

- Povinnou součástí **přehled všech změn**, včetně uvedení jejich podrobného popisu
- Na základě vyhodnocení změn příslušný orgán buď vydá změnu JES, nebo žadateli sdělí, že změna není možná
- Při změně JES **příslušný orgán určí platnost**
 - ponechá platnost stanovenou měněným JES
 - stanoví platnost 5 let ode dne vydání změnového JES
- ▶ Změna postupem podle § 3 odst. 1 StavZ
- Výhradně u záměrů podléhajících povolení podle stavebního zákona
- Pokud se objevily **nové skutečnosti, které nemohly být zjištěny dříve**, a pokud se jimi změnily podmínky, za kterých bylo JES vydáno
- Pokud bylo JES vydáno **na základě nepravdivých, neúplných nebo zkreslených údajů**
- Nové JES plně nahradí předchozí
- ▶ Postupem v rámci opravných prostředků podle správního řádu
- Změna v rámci odvolacího řízení proti následnému rozhodnutí podle § 149 odst. 7 SprŘ
- Změna v rámci přezkumu podle § 149 odst. 8 SprŘ

PŘEZKUM JEDNOTNÉHO ENVIRONMENTÁLNÍHO STANOVISKA

► Přezkum JES je možný

➡ Postupem podle § 149 odst. 7 správního řádu

➡ Postupem podle § 149 odst. 8 správního řádu

► Přezkum JES v rámci odvolání proti následnému rozhodnutí

➤ Postup podle § 149 odst. 7 SprŘ

➤ Směřuje-li odvolání proti rozhodnutí, pro něž byl JES podkladem, proti obsahu JES

➤ Výsledkem je **potvrzení nebo změna JES** nadřízeným orgánem orgánu JES

➤ Lhůta bez zbytečného odkladu, nejpozději do 30 dnů ode dne vyžádání změny nebo potvrzení JES
+ 30 dnů v případě, kdy je potřeba nařídit ohledání na místě nebo jde-li o zvláště složitý případ

➤ V případě dotčení **gesce Ministerstva zemědělství** povinná žádost o vyjádření jeho souhlasu (§ 13 odst. 1)

➤ Omezení odvolacích námitek podle § 226 odst. 2 StavZ – správní orgán nepřihlíží k části obsahu odvolání, které bylo podáno odvolatelem, který je účastníkem řízení na základě jiného zákona (mj. § 70 odst. 3 ZOPK), v rozsahu, v jakém se projednáváný záměr nedotýká zájmů chráněných tímto jiným právním předpisem

ÚČAST VEŘEJNOSTI

► Proces vydání JES nemá účastníky

- Jedná se o proces vydání závazného stanoviska, v němž není úcastenství
- Úcastenství je možné v řízení o vydání následného povolení, pro nějž je JES podkladem

► Úcastenství podle § 70 odst. 2 ZOPK

- Úcast ve všech správních řízeních podle zákona o ochraně přírody a krajiny
- Úcast v řízeních o povolení záměru vedených stavebním úřadem, je-li součástí výroku rozhodnutí (formulovaného na základě JES) povolení ke kácení a/nebo výjimka ze zákazů u zvláště chráněných druhů

► Úcastenství podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí

- Zůstává nedotčeno
- Spolek, který vznikl alespoň **tři roky** před tím, kdy byla zveřejněna informace o navazujícím řízení, nebo kdy bylo vydáno rozhodnutí, které je prvním úkonem v řízení
- Spolek, který svými podpisy podpořilo **nejméně 200 osob**.

PŘEZKUM JEDNOTNÉHO ENVIRONMENTÁLNÍHO STANOVISKA

► Přezkum zákonnosti podle § 149 odst. 8 SprŘ

- Postup podle § 149 odst. 8 SprŘ
- Nezákoné JES může nadřízený správní orgán zrušit nebo změnit
- Lhůty pro přezkumné řízení
 - Pro **stavební záměry** se použije § 179a StavZ, dle něhož je možné **zahájit přezkumné řízení do 6 měsíců** od právní moci rozhodnutí, pro nějž bylo JES podkladem; **změnit nebo zrušit JES lze do 9 měsíců** od právní moci rozhodnutí
 - Pro **ostatní záměry** se použije § 149 odst. 8 SprŘ, dle něhož je **možné zahájit přezkumné řízení do 1 roku** od právní moci rozhodnutí, a **zrušit nebo změnit JES lze do 15 měsíců** od právní moci rozhodnutí
- Předmětem přezkumu je výhradně zákonnost, nikoliv věcná správnost
- V případě dotčení gesce Ministerstva zemědělství povinná žádost o vyjádření jeho souhlasu (§ 13 odst. 2)

ZVEŘEJŇOVÁNÍ (§ 10)

► Povinnost zveřejnění všech vydaných JES

- Způsobem umožňujícím **dálkový přístup**
- Bez zbytečného odkladu, **po dobu nejméně 15 dnů**
- Povinnost se vztahuje rovněž na závazná stanoviska, jimiž se prodlužuje platnost JES podle § 7 odst. 2 a na vydané změny JES podle § 8 odst. 3

► Výjimka ze zveřejňování (odst. 2)

- JES vydaná pro záměry, jež slouží nebo mají sloužit k zajišťování obrany státu

► Dodržování zásad ochrany osobních údajů

- Údaje, které podle platného práva nelze zveřejnit, musí být anonymizovány
- Příslušný orgán je povinen o vydání JES vyrozumět všechny obce, jejichž území může být vlivy záměru dotčeno
- Na tyto obce se již dále nevztahuje povinnost zveřejnění JES

KONTROLA, UKLÁDÁNÍ NÁPRAVNÝCH OPATŘENÍ

► Kontrola dodržování podmínek

- Podmínky, který byly stanoveny v JES a byly převzaty do rozhodnutí vydaného v následném řízení
- Oprávněným správním orgánem je ten správní orgán, který vydal předmětné JES (MŽP, KÚ, OÚ ORP, VÚ)
- Vlastní iniciativa příslušného orgánu, případně podnět jiného subjektu (FO, PO – typicky stavebního úřadu)

► Postup při kontrole

- Podle kontrolního řádu (zákon č. 255/2012 Sb.)
- Nutné pověření kontrolujícího
- Závěrem je protokol o kontrole (ve lhůtě 30, resp. 60 dnů od provedení posledního kontrolního úkonu)
- Kontrolní protokol může být podkladem pro případné zahájení přestupkového řízení

► Opatření k nápravě

- Opatření směřující k odstranění závadného stavu vzniklého nedodržením podmínek stanovených na základě JES rozhodnutím v následném řízení
- Obecná kompetence, nemusí mít výslovnou oporu v jiných zákonech
- Oprávněným správním orgánem je ten správní orgán, který vydal předmětné JES (MŽP, KÚ, OÚ ORP, VÚ)

PŘESTUPKY

► Skutková podstata přestupku podle § 17 zákona o JES

➤ nesplnění podmínek stanovených na základě JES rozhodnutím v následném řízení

➤ Subjektem každý (FO, FOP, PO)

► Druh a výše trestu

➤ Stanovení v souladu se zásadami správního trestání – společenská závažnost, polehčující okolnosti

➤ Pokuta

- Až 1 milion Kč pro fyzické osoby
- Až 10 milionů Kč pro podnikající fyzické osoby, právnické osoby

➤ Orgánem příslušným k projednání přestupku je **správní orgán, který vydal JES** (MŽP, KÚ, OÚ ORP, VÚ)

➤ **Stavební úřady nejsou kompetentní k projednávání těchto přestupků** (§ 304 odst. 2 StavZ to výslovně vylučuje)

► Možný překryv se skutkovými podstatami podle složkových předpisů

➤ Postup dle obecných zásad správního trestání

➤ Primárně postupovat podle zákona o JES, jedná-li se o porušení podmínky JES

PŘECHODNÁ USTANOVENÍ (§ 19)

- ▶ Žádosti o vydání správních úkonů podané před nabytím účinnosti zákona se vyřídí podle dosavadních právních předpisů
- ▶ Byl-li před nabytím účinnosti zákona vydán některý ze správních úkonů, namísto nějž se podle zákona vydává JES, je na volbě žadatele, zda si ve zbytku požádá o vydání JES, nebo o vydání samostatných správních úkonů podle právní úpravy platné před nabytím účinnosti zákona
- ▶ Pokud byla žádost o vydání samostatného správního úkonu podána po nabytí účinnosti zákona, nelze ji vyřídit podle dosavadních právních předpisů
- ▶ V případě záměru posuzovaného podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí se vydá JES, pokud byl proces posouzení zahájen po nabytí účinnosti tohoto zákona
- ▶ V řízeních o opravných prostředcích, jakož i při dalších postupech s nimi souvisejících, se postupuje podle dosavadních právních předpisů

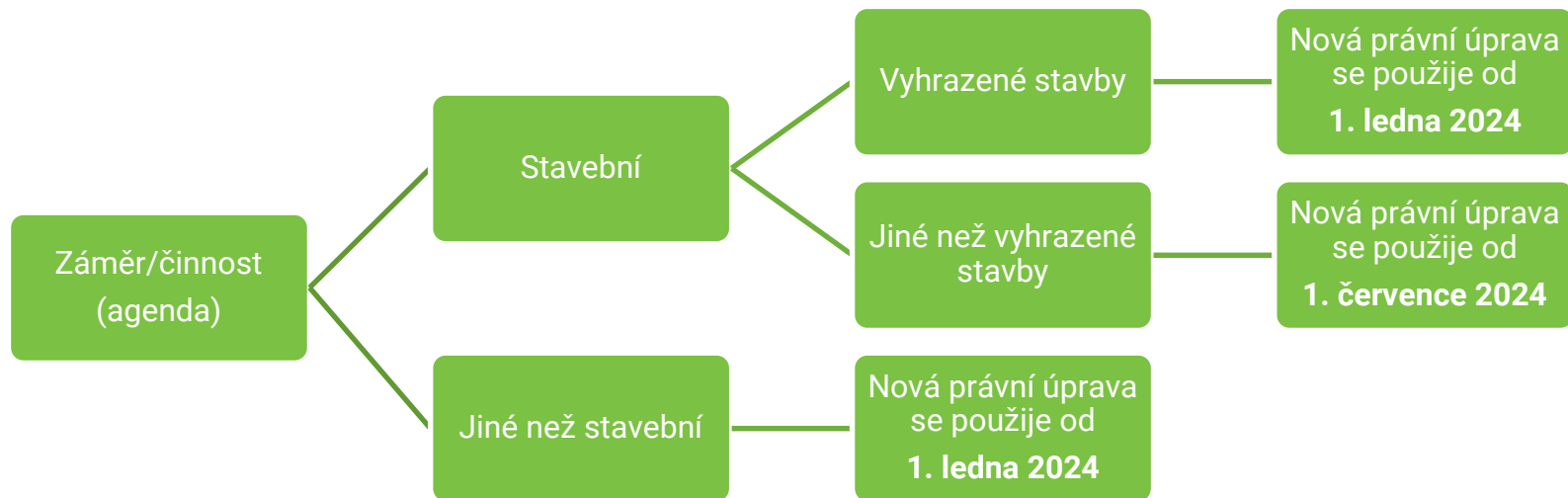
PŘECHODNÉ OBDOBÍ (§ 334A STAVEBNÍHO ZÁKONA)

- ▶ Přejchodné období upravuje § 334a StavZ
- ▶ § 19 odst. 6 zákona o JES jej plně respektuje a stanoví, že se v přechodném období zákon použije pouze pro záměr, který je vyhrazenou stavbou uvedenou v příloze č. 3 ke stavebnímu zákonu
- ▶ Společné metodické doporučení všech resortů, kterých se týká:

<https://mmr.gov.cz/getattachment/167a6b6b-2dda-470f-a1f3-97c334f85eca/Spolecne-stanovisko-ministerstev-k-%C2%A7-334a.pdf.aspx?lang=cs-CZ&ext=.pdf>

- **JES se v období od 1. 1. 2024 do 30. 6. 2024 vydává pouze pro záměry vyhrazených staveb, v ostatních případech se postupuje podle dosavadních právních předpisů, tj. ke dni 31. 12. 2023**
- ▶ Pro všechny záměry se bude JES vydávat od 1. 7. 2024
- ▶ Změny, obsažené v jednotlivých částech zákona č. 149/2023 Sb., které nesouvisí s vydáváním JES, resp. s povolováním záměru podle stavebního zákona, nabývají účinnosti od 1. 1. 2024
- ▶ Metodický pokyn, kap. 18.2., uvádí aplikovatelnost jednotlivých změn ve všech dotčených zákonech

APLIKOVATELNOST ZMĚN V PŘECHODNÉM OBDOBÍ

NOVELA LINIOVÉHO ZÁKONA

- ▶ Zákon č. 465/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací (liniový zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony
- ▶ Nový název zákona - Zákon o urychlení výstavby strategicky významné infrastruktury
- ▶ Rozšiřuje výčet staveb spadajících do režimu zákona – především o oblast jaderných záměrů (stavby pro energetickou bezpečnost - § 1 odst. 5)
- ▶ Novelizuje zákon o JES
 - Zavádí kompetenci MŽP pro **záměry staveb pro energetickou bezpečnost** – vč. staveb v areálu JE
- ▶ Novelizuje zákon o posuzování vlivů na životní prostředí
 - Platnost stanoviska EIA **7 let** s možností prodloužení jedenkrát o 5 let (s výjimkami)
 - Příslušnost MŽP k posouzení vlivů (a tedy i vydání následného JES) u záměrů týkajících se stavby pro energetickou bezpečnost, o kterých rozhoduje Dopravní a energetický stavební úřad
- ▶ Ruší kompetence ČIŽP v ochraně přírody a krajiny (u FO) a v oblasti EIA

DĚKUJI VÁM ZA POZORNOST.

Mgr. Pavel Chlíbaek
Ministerstvo životního prostředí
Odbor legislativní
tel. 604 108 166
jes@mzp.cz